

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Kiadástól csupán a kiadónál lehet
B. Gyarmaton.

Kiadástól pénsek, reklamációk és hír-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szállítási díjára, s a nyilatkozat
vontatásai minden kiadónál s szer-
kesztőnél küldendő.

Hirdetési díja: öt hasábon petitor
5 kr. — Nagyobb és többesre hirdé-
téseket jutányosan csökkenthetők.

Díjlag minden belkiadásnál 50 kr.

Értéktér garancia sora 20 kr.

Az állatkiállítások és mezőgazdaságunk

Irtó Tormay Béla, min. tanácsos.

Az utóbbi évek — úgy véljük — nem tartoznak azok közé, melyek tapasztalatai mezőgazdaságunknál kárba fognak venni. Ezen évek bizonyították be azt, hogy azoknak, akik a mezőgazdaságban a termelésnek több oldalúvá tételét ajánlják, bizonyára igazságuk van; igazságuk van azoknak különösen, a kik az állattenyésztés előtérbe helyezését minden lehető eszközzel előmozdítani törekedtek; a kik az ez irányban való okoszerű kezelés igéjét hirdetik. Az utóbbi években az állattenyésztés körében találkozott egyes ágazat, melynél időlegesen igen nagy árcsökkenés mutatkozott, de látjuk azt, hogy ezen árcsökkenés nem tartós, hogy újból javulás mutatkozik és hogy az állatoknak termelési költségei, különösen ha a hizlalásnál az általuk fogyasztott gabonaművek értékét vesszük, még a nyomott árak mellett is, a gazda nagyobb veszteségtől óva van.

Ezen szempontokból, de azon szempontokból is, hogy a termelés által a talajból elvontakat visszapótolhassuk, hogy nemerítsük ki azon forrást, melytől létünk függ, tudniillik a talaj termőerejét: szükséges, hogy az állattenyésztésre kiváló gondotfordítva, annak szakértelmét lehetőleg magunkévá tegyük.

Az állattenyésztésben való könnyebb haladás, a biztosabb siker egyik alapfeltétele: az állattismeret. Ezt a tenyésztő csak ott szerezheti meg, a hol módjában áll kellő összehasonlításokat tételni, a hol sok egymástól eltérő, de egyuttal sok egymáshoz hasonló, vagyis egy fajtahoz tartozó állat áll együtt, a melyeket összehasonlítva, következtetést vonhat azon teendőket illetőleg, a melyekkel saját tenyésztését előbbre viheti; végre a hol

anyagot kereshet ki magának, a mely anyaggal a nemlén tenyésztésben levő hiányokat kiegyenlítheti és elenyészetheti.

Ilyen alkalma kínálkozik vásárokon, de különösen olyan kiállításokon, a melyeken tenyész anyag és talán már a piacra készített állatok — melyek különböző fajtákhoz tartoznak — mutatnak be az érdeklődő közönségnek.

Nagy kiállítások, melyek távol vidékekről látogattnak, melyek a jellegek különbsége által tűnnek ki, erre leginkább alkalmasak. Csak az az egy baj van, hogy ilyen kiállítások, a tenyészanyagnak ily tanulságos gyűjteményei, ritkábban rendeztetnek és így csak szórványosan juthat a gazda azon helyzetbe, hogy ilyen tárlatokon ismeretét gazdagítsa, a tenyésztésben való hiányok elenyésztesítésére szükséges, mondjunk javító egyéneket magának megszerezhesse.

A magyar gazdának jelenleg kínálkozik ily alkalma. Budapesten szeptember 1-én nyitak meg a nagy nemzetközi állattárlatok és alig hiszük, hogy ezekhez hasonló, ily gazdaságok, onnyire látogatottak pár évtized alatt újból rendezhetők legyenek. Megnyitott szeptember 1-én a tenyész-szarvasmarhák kiállítása, a kiállítási területen, a városaligotban. Látható 1200 darab tenyészmarha, köztük 500-nál több a legkisebb gulyákból való hazai marha. Megkeresték ezen tárlatot a külföldiek is és az általuk hozott jelen csapatok erős versenyzői lesznek hazánk legjobb nyugati vérrel foglalkozó tenyészeteinek.

Kőbányán ugyanaz napon nyitattak meg a nemzetközi sertés-kiállítás, melyben hazánk legjobb kondáiból versenyez a tenyészanyag;

ott látható ugyanakkor a mintabizsáldában egy kísérleti csoport 4500 darabbal, melyek versenyeznek; melyik tenyészeti állatai értékesítik legjobban a nekik adott előzetet? Végre láthatók ott hazánk legjobb piacán: Kőbányán szokásos árak, tudniillik az ország különböző vidékein tenyésztett és hizalt, részben pedig a kőbányai piacon hizalt és aprított állatok — körülbelül 50.000 darab, — melyek azt hisszük eddig még sehol a világon ilyen tömegesen be nem mutatott anyagot fognak szolgáltatni a tanulmányra. Felhívjuk ezen tárlatokra hazai mezőgazdánk figyelmét.

Mint ezen ügy munkái és irányta érdeklődők, ajánljuk ezen állattárlatokat; kérjük gazdátársainkat: ne mulasszák el ezen alkalmat, mely nem igen tér többé vissza, látogassák meg ezen tárlatot, használják fel azon tanulságokat, melyeket ezen tárlatokon meríthetnek; fogyerkezzenek ott, hogy mint erős küzdők álljanak belé azon versenybe, melybe forgalmi hálózatunk kifejlődése által beléjuttunk, s melyben csak úgy tudunk helyt állani, ha szakértelem tekintetében nem állunk mögötte azoknak, a kik nálunknál a piacokhoz közelebb esnek, vagy pedig a kik nálunknál olcsóbban képesek termelni.

Reméljük, hogy figyelemzettségünk nem hangzik el, hiszük, hogy mezőgazdánk saját érdekükben is, de azért is, hogy azoknak — kik ezen tárlatok látogatásán fáradoztak és csak azért rendezték, hogy azok mezőgazdaságunk hasznára váljanak, — ezen önszertlen fáradozásukat és buzgólkodásukat a kiállításnak tömeges látogatása által erkölcsileg meg fogják jutalmazni.

TÁRCZA.

Hogy ha vársz még . . .

Hogyha vársz még vagy tíz évet:
És leszek, nem más a férjed
S ha tárcsám is úgy akarja!
Füvészeket tejbé-vajba!

Heldvilágos éjszakában
Járunk majd a lagúnákon.
Ott ismétlem karfáidban:
Holtomiglan, holtomiglan.

Csakjárnak majd elregélik,
Mire vágytunk ennyi évig . . .
Csakbogy addig én szerelmem,
Megőregesünk mind a hetten.

Reviszky Gyula.

A lovak reparálója.

— Haja. —

MIKSZÁTH KÁLMÁNTÓL.

Ilyen hivatal is csak Magyarországon van.

Egyeser valami nagyobb kihágási ügyben mint tanu voltam beidéve a bíróság elé. Voltunk vagy huszan tanak, falusiak, városiak a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből.

Legjobban felítat nekem egy tömzsi ember simára borotvált képpel, ravasz apró szemekkel, begyese állal, félig paraszt, félig, urt viselkedés. Kántoros tubákasszini gérekké volt rajta, s alul szürposztó magyar nadrág.

— Mi a neve? — kérdé tőle a bíró.

— Mikulik János.

— Hány éves?

— Ötvenegy.

— Mi a foglalkozása?

— Tétévászni látszott egy darabig, majd hirtelen hadarta:

— Kereskedni szoktam.
Amire csücske derűltség látszott a falusiak arca.
Zordonan nézett körül, majd alázatos nyájasággal jegyzé meg:

— Csak tessék kérem odairni hogy „kereskedő.”
A bíró fel is írta a mit bediktált s miután kikérdete, elbocsátotta:

— Jöjjön a következő tanu.

Hanem engem érdekelt az originalis alak, s mi kimentünk a megyeháza udvarára, megállítottam a falusiakat:

— Miféle ember ez a Mikulik János?

Hja, nagyon furcsa mestersége van annak.

— Hát nem kereskedő?

— Azt nem mondhatnám, hogy nem . . .

— És mivel kereskedik?

— Lovak erkölcsait reparálja kérem alán.

— No, még ilyet sem hallottam.

— Elhiszem, kérem, mert ilyen csak egy van Magyarországon.

— Aztán, hogy reparálja a lovakat?

— Eljár a lovászokra. Ott van ez minden lovászáron a mi Dunán innen csak.

— Tehát amolyan löcsészár féle?

— Dehogy az, dehogy. Soha sem vett az egyetlen egy lovat sem.

— Mi az ürdögöt csinál akkor ott.

— Hogy mit csinál? Lődörög a lovak közt ismerkedik a vásárokkal, megadogat minden lovat, beleült az orráll minden alkudósába, s ha csak teheti, megrontja a lelek közt az alkut, hibákat talál a lovon, vagy lebeszéli a vevőt.

— De mi haszna van ebből? — kérdetem csodálkozáva.

— Hárman is ellettek feladni:

— Az, hogy mind több löpákosust szedhet hazán.

— Nem értem.

— Hát az egy van kérem — szólt most bele a galiba notárius — hogy minden egyes eladó mikor a lovat a vásárra viszi, vált otthoz a lovának egy bizonyítványt a jegyzői hivatalból arra nézve, hogy a lovas igaz jóság, amiben aztán benne van a té „személytelenség” is, hogy peji vagy szűke, mére vagy kanna, így néz ki, annyi éves, és a gazdája s a többi.

— Értem.

— Ha aztán az eladás nem sikerült, hiába való volna bizonyítvány, mikor a következő vásárra viszi a gazda a lovat, ismét új pakuszot vált.

— Természetesen.

— No már most! Harkol az ócska pakuszokat a vásár után ösmaszedi a „lovak reparálója” olcsó áron. Gondolom négy krajczárt fizet egyértégyért. Az el nem adott lovak gazdái nyilvánvalóan adják oda, mert sincs többé szükségük rá. Mikulik uram felitti a pakusz beváltó intézetét valamelyik Lacl konyhában. A A népek csak úgy ösölensnek hozzá, mint a tápor.

— Bolond ember! Minek neki az a sok ócska pakusz.

— Minek? Hiszen éppen ezen alapulnak a keresete. A négy krajczáros pakuszokkal eladja öt forintjával. Három négy ládjája van otthoz Nyírjemen, találati bizonyítványokkal. Nagy pénzt reprezentálnak azok!

— Pont! erre vagy.

Éppen e pillanatban ment el mellőttünk Mikulik János uram félrecsapott kalappal, nagy gúnyosan. Pannakodik (nekünk) fának tele májjal:

— Minden hasontalanúság miatt befárasztja a becsültes embert a vármegye! Most is az egész napom itt veszett! Pedig hát munkából él a becsültes ember.

— A farizmus gazember! eszengette a jegyző.

Nógrádmegye közigazgatási bizottságának félévi (1885. jan. — jul.) jelentéséből.

A belügyminiszterium egykürti illetőleg.

A) közigazgatási állapot.

A közigazgatási bizottság kebelében csupán gróf Forgách Antal választott bizottsági tagnak időközben történi elhunytja folytán történt személyi változás, nevezett helyébe Beniczky Árpád földbírtokos választott be.

A bizottság ülését minden hó első felében megtartotta, melyeken a múlt év végéig hátralékban maradt 137 ügydarabbal együtt elintézésre váró 1074. ügydarab, 167 kivétellel, tulajdoni részben elintézésre nyert elintézés és a kiadványozás foganatosítása az emelkedő ügyforgalom és ezzel szemben az iradai személyes korlátozott volta miatt az eddigieknél későbbre esett, de kellő pontossággal eszközöltetett; a január havi ülésen a fegyelmi választmány, egy a számvizsgáló, árvalgyi felelősségi, hirtőrvizsgáló, erdőrendészeti, erdei kihágási, felügyelő, felszámoló, pénzügyi ellenőrző bizottságok és küldöttségek szabályozóan megalkotottak.

Rendkívüli ülése tartásának szükségessége sem nem forgott.

Az ügydarabok minőségét előtűntető kimutatást I. szám alatt mellékelve tisztelettel jelentjük:

Megyéinknek egy központi mint járási tisztviselői hivatalos kötelességüknek megfelelően igyekezők, a közigazgatás általános ügymenetében fenakadás nem volt észlelhető, sem rendkívüli intézkedéseknek szükségessége sem merült.

Megyéink pénztárában árszállt pénz és pénztárak az alispán által havonként megvizsgáltattak és az erről felvett jegyzőkönyvek tanúsága szerint hiánytalanul kezelteknek találattak és nevezetesen az árva tartálék alap terhére beszerzett tűz és bűn és mentes pénztáraként használatba vételén, az árva pénz és értékek elkülönítve kezelteknek.

A községi viszonyok a folyó év első felében nem voltak kedvezők, mert az év elején fellépő járvány és ragályos betegségek, dacára az alkalmazott és gyógy intézkedéseknek, több hónapra át uralkodtak.

Tájkörkép szerepeltek a légző szervek bántalmi, nagyobb mérvben, de kedvező lefolyással.

Ragályos jellegű járványok közül a hólyagos himlő, vörheny, hörkhurut, csekélyebb elterjedéssel és elég halál lefolyással jelentkezték, míg a kanyaró igen nagy mértékű elterjedést és eynbe jellegét sem minden esetben tartotta meg.

Gazdasági állataink között a ragályos jellegű kórok közül a léptelen szarvasverhánál csak gyérű fordult elő, míg a sertésnyájokban a nyári melegebb évszak beállta óta több községben járványosan urid. Juhok között tavaszzal a himlő és körömfájás tapasztaltatott és egy en utóbbi, mint felsorolt kóralakoknál

— De én még mindig nem fogtam fel a munkáját — mondám halkán.

— Mindjárt megmagyarázom egészen. A környék tele van lóutókkal, a kik egén az alföldre is Szegedig, Kikindáig elmennek és hoznak a szobánál-esebb alkókat. Erre a mezevélyre alapította Mikulik János uram az ő szalót, mert úgy tessék venni, hogy a lopott lovat jóra való ember nem veszi meg pakszu nélkül, de ha megveszi is valaki, csak potom árt vet érte a tulajdonosnak, de ha bizonyos van hozzá, a ló hitele meg van reparálva, a házioroson nyer árban. Ha meggondoljuk a dolgot, Mikulik jutányos árban dolgozik.

— Ahá, kezdem sejteni.

— No ugye? A lóutóvajoknak feladata e szerint két részből áll. Nem elég megszerezni a lovat, hanem még fel is kell vele előbb keresni Mikulik János uram a nyírjasi köházban. Az bizonyosan otthon, pipázik az ámbituson, hivatalos komolysággal fogadja a lócsinárokat. Miért ő szemmel végig nézi a lopott lovat, megvizsgálja a fogait, megvergeti szarvával a laposkát. „Derek állatka vagy, ne kapálódz, ne félj se, majd mindjárt becsületes lovat faragok belőled.”

Bemegy a kancelláriába, kivessi a ládából az egész kényszer, hol hivatalos rendben szartirovák paj, szarka, fehér, fekete, sárga lovakra az okmányok; a milyen kell, olyant keres ki, mert van ott mindenféle. „Husz méterre való” mint a hogy szokta mondani.

— S minden pakszu 60 forint?

— Van azok közül értékesebb, becsesebb is. Azok a melyek a „különös ismertető jelek” re ráillenek. Ezekért tíz husz forintot is elker Mikulik uram.

— Hallatlan dolog ez! De hát nem esél ebbe bele a vármegye?

Ránja is az, uram. Hisz ő maga is már husz lovon jár.

a megfelelő övintézkedések a nagyméltóságu belügyminiszterium által 1880. évben 32492 sz alatt kiadott szabályrendelet alapján foganatosítottak.

A községi ügyek érdekében hozott általános szabályok és intézkedések megfelelő foganatosítottak, valamint Spanyolországban uralgó ázsiai cholera járvány behatároltatása ellen a kellő övintézkedések a még múlt év nyarán tartott járványbizottsági ülésben megállapított módon érvényesítettek.

Megyéinkben közhőrházak, gyógyfürdők nincsenek és így az e részben az előirtakra jelentésünk ki nem terjedhet.

A fegyelmi intézkedéseket illetőleg

A fegyelmi választmány működése csupán a múlt évben már folyamathatott a jelentésünkben felmáltott két ügyben, nevezetesen a Gaál Lajos tiszteletbeli megyei állatorvos és Jozsefszky József állásaitól felügyeltetett árvaszéki ülnök ellen folyó fegyelmi ügyben vétetett igénybe.

A Gaál Lajos elleni fegyelmi ügy nevezetesen megdorgálásával nyert befejezést.

A Jozsefszky József elleni fegyelmi ügyben a fegyelmi választmány első fokulag hozott határozatával nevezett a törvény és szabályrendeletekben meg szabott kötelességek hanyag teljesítése és hivatali hűség megsértésének fegyelmi vétettségben vétkeznek mondotta ki a hivatalviselésre bűntető, mely határozat ellen marasztalt felelősséggel élve, az ügy a nagyméltóságu belügyminiszter urhoz terjesztetett fel.

Ezekon kívül egyes községi tisztviselők ellen fel merült kisebb nagyobb panaszok folytán foganatosított vizálati illetve fegyelmi intézkedések, fegyelmi választmányunk első nem keltvén, különleges felmáltást nem igényelnek.

(Folytatása következik.)

Nógrádmegye legfőbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke 1886. évre.

1. *Dr. Palásky Ágost Szécsény 12563 frt 74 kr.
2. *Plachy Tamás Eszék 11610 frt 88 kr.
3. Gróf Gyúthy Ábrahám Kis-Terence 6941 frt 69 kr.
4. Gróf Pajcsayovich Arthur Ludány 5578 frt 77 kr.
5. Hoffmann Jakab Lőrincsi 3545 frt 99 kr.
6. Gróf Czebrin László P. Szalatnya 3169 frt 12 kr.
7. Wohl Herman Losonc 3090 frt 95 kr.
8. Világhy Nándor Erdő-Tarcsa 3089 frt 83 kr.
9. Gróf Degenfeld Lajos Szirák 3017 frt 01 kr.
10. *Dessowffy Ottó Vanyarc 2966 frt 96 kr.
11. *Dr. Baumgarten Antal Ip. Kört 2853 frt 66 kr.
12. Br. Piret Béla Dics Jend 2796 frt 60 kr.
13. Gróf Wilczek Ede Erdő Kört 2769 frt 60 kr.
14. *Szantiványi Ferenc Sz.-Kovácsi 2708 frt 22 kr.
15. Br. Podmaniczky László Heréd 2622 frt 88 kr.
16. Szilassy Béla Losonc 2645 frt 70 kr.
17. Muzsaly Sándor Rád 2466 frt 10 kr.
18. *Beniczky Gyula Terbeled 2362 frt 90 kr.
19. Gróf Jerehthold Richárd N. Orosi 2303 frt 52 kr.
20. Szilárdy Ödön Salgó Tarján 2287 frt 91 kr.
21. Gróf Berchthold Arthur Füle 2239 frt 08 kr.
22. *Veres Gyula Szakal 2000 frt 26 kr.
23. Br. Baratta Alejos Poltár 1910 frt 77 kr.
24. Kohn József Csécse 1803 frt 80 kr.
25. *Veres Pál Vanyarc 1598 frt 44 kr.
26. *Br. Nyári Jend Piliy 1594 frt 20 kr.
27. *Seitovszky János Nótinos 1590 frt 15 kr.
28. *Szontagh Pál Horpács 1585 frt 68 kr.
29. *Csengey Endre Berczel 1581 frt 66 kr.
30. Halász Gyula Kis-Terence 1499 frt 51 kr.
31. Sachar Vilmos Losonc 1499 frt 44 kr.
32. Prónay Elek Sz.-Kovácsi 1423 frt 61 kr.
33. Prónay Péter Eszék 1384 frt 37 kr.
34. Madách Aladár Fehé Szigetvári 1312 frt 50 kr.
35. Dessowffy Ödön Kőhénye 1286 frt 24 kr.
36. Szontagh Ferenc Lapujtó 1236 frt 88 kr.
37. László Mór Kis Kört 1192 frt 74 kr.
38. *Szabó János Varbó 1129 frt 92 kr.
39. Buchvalder Jónás Szirák 1115 frt 08 kr.
40. Halász Mózes Erdő-Tarcsa 1109 frt 78 kr.
41. Streisinger Lipót B. Gyarmat 1098 frt. 35 kr.
42. Mandi László Lónyabánya 1093 frt.
43. Jánosy Rózsa Szirák 1080 frt 22 kr.
44. *Madách Károly Csente 1063 frt 28 kr.
45. Borbély Lajos Salgó Tarján 1058 frt 60 kr.
46. *Fajner Sándor Szanda 1057 frt 86 kr.
47. Br. Andreánszky Gábor Al-Potény 1057 frt 07 kr.
48. *Szigyártó Samu Losonc 1050 frt 78 kr.
49. Humár István Keszeg 1043 frt 15 kr.
50. Jansen Altona Somosújfalú 1005 frt 62 kr.
51. Huszár László Tereke 1001 frt 87 kr.
52. Beke Albert Csontorok 986 frt 79 kr.
53. Nedeczky Géza Csécse 976 frt 01 kr.
54. Hanzsly László Szeg 968 frt 61 kr.
55. Deutch Adolf Szécsény 946 frt 44 kr.
56. Postoczky János Jubbágyi 929 frt 08 kr.
57. *Dr. Rosenbach Emil Tereke 907 frt 80 kr.
58. László Gyula Romhány 878 frt 86 kr.
59. Prónay Pál Lon-Apátfalva 877 frt 34 kr.
60. Harsfeld László B. Gyarmat 874 frt 08 kr.
61. Illés Ödön Tolmács 853 frt 43 kr.
62. Károlyi Miksa Pince 850 frt 76 kr.
63. Br. Buttlér Ervin P. Kelemen 836 frt 72 kr.
64. *Pokorny Ede Losonc 799 frt 90 kr.
65. Ruttkay György Füle-Kelemen 798 frt 46 kr.
66. Luka Gusztáv P. Szakal 793 frt 99 kr.
67. Schwarzs Samu B. Gyarmat 793 frt 85 kr.

68. *Balás József B. Gyarmat 782 frt 10 kr.
69. *Balás Antal Sipek 780 frt 52 kr.
70. Ungár Adolf Losonc 779 frt 20 kr.
71. Balás Vilhalmi Szécsény 787 frt 48 kr.
72. *Pokorny Gusztáv Losonc 786 frt 46 kr.
73. Fischer József Vadkert 730 frt.
74. *Kacskovics Lajos P. Söj 699 frt 28 kr.
75. *Kos Barna Szirák 694 frt 94 kr.
76. *Gellén Endre Losonc 666 frt 50 kr.
77. *Dr. Kacskovics Gyula B. Gyarmat 665 frt 62 kr.
78. Gellén Lajos Losonc 637 frt 95 kr.
79. Kálmán Zeigmond Al. Szécsény 625 frt 70 kr.
80. Ondrejovics László Bány 624 frt 78 kr.
81. Schmidt Albert Losonc 616 frt 02 kr.
82. Berczel Lipót B. Gyarmat 614 frt 54 kr.
83. *Csomiczki Károly Kis-Körte 604 frt 64 kr.
84. Berzevics István Kört 603 frt 20 kr.
85. Körffy Rózsa Rákos Mulyad 602 frt 70 kr.
86. *Dr. Bogdán Mihály B. Gyarmat 598 frt 44 kr.
87. László Ignác Füle 595 frt 16 kr.
88. Waisz Simos Marczal 591 frt 37 kr.
89. *Rusznák Antal Szécsény 589 frt 70 kr.
90. Szabó Vilmos B. Gyarmat 586 frt 01 kr.
91. Baranyai István Vízfal 585 frt 90 kr.
92. Unger Sándor Losonc 582 frt 14 kr.
93. Pokorny Pál Szécsény 571 frt 39 kr.
94. Berzevics Jend Budapest 561 frt 45 kr.
95. *Szakal Ferenc P. Kört 553 frt 06 kr.
96. *Harmos Gábor B. Gyarmat 538 frt 71 kr.
97. Gróf Orosy Endre Al-Potény 530 frt 82 kr.
98. Hajo László Pethő 528 frt 67 kr.
99. Szamoscsányi Emil Tereke 515 frt 40 kr.
100. Sietecsky Turibius Al. Sáp 511 frt 20 kr.
101. *Mayer Károly Nótinos 509 frt 76 kr.
102. Vancsó Béla Szécsény 486 frt 34 kr.
103. Földiá Herman Szécsény 476 frt 46 kr.
104. *Szigyártó Pál Szakal 475 frt 92 kr.
105. *Rusznák József B. Gyarmat 474 frt 64 kr.
106. Aninger László B. Gyarmat 474 frt 24 kr.
107. Heke József Losonc 468 frt 68 kr.
108. *Vida Ferenc Palotás 467 frt 64 kr.
109. Simonyi Diénes Söj 463 frt 25 kr.
110. Grötnér János Losonc 461 frt 54 kr.
111. Batik Elek Losonc 461 frt 02 kr.
112. *Posta Lajos Lőrincsi 460 frt 52 kr.
113. Schmidt Samu B. Gyarmat 457 frt 57 kr.
114. Kohn Israel Csár 450 frt 72 kr.
115. Tamaskovics Gyula B. Gyarmat 447 frt 98 kr.
116. Sreter Alfréd Szirák 447 frt 27 kr.
117. *Komjáthy Anselm B. Gyarmat 445 frt 30 kr.
118. Fáy Albert B. Gyarmat 445 frt 16 kr.
119. Dr. Bogdán Tivadar Losonc 435 frt 07 kr.
120. *Kövy Tivadar B. Gyarmat 434 frt 76 kr.
121. Hoffman Dávid Bank 434 frt 18 kr.
122. *Lachkovics Gábor Megyer 431 frt 12 kr.
123. Ivánka Ödön N. Géc 430 frt 50 kr.
124. *Havas Gyula B. Gyarmat 430 frt 04 kr.
125. Balás Ede Szécsény 422 frt 78 kr.
126. *Gölke György B. Gyarmat 419 frt 46 kr.
127. Krista János Potény 412 frt 34 kr.
128. Farkas Alajos N. Kört 406 frt 63 kr.
129. Elhenicski Floris B. Gyarmat 406 frt 38 kr.
130. Söky László Vadkert 406 frt 25 kr.
131. Felsenburg Mór B. Gyarmat 399 frt 48 kr.
132. Boshak Ádám Losonc 398 frt 83 kr.
133. *Mohary Gyula Varbó 397 frt 78 kr.
134. Lák Orbán Patak 391 frt 59 kr.
135. *Fajor István B. Gyarmat 386 frt 98 kr.
136. Gaber Gusztáv Losonc 383 frt 30 kr.
137. Orosy Ferenc Ragyolcs 380 frt 87 kr.
138. *Lassly István Losonc 375 frt 94 kr.
139. Fáy Árpád B. Gyarmat 375 frt.
140. Sebastiani Adol N. Kört 372 frt 65 kr.
141. Simli József Dics Jend 366 frt 35 kr.
142. Veres Ernő Horpács 363 frt 06 kr.
143. *Ujhelyi Boldizsár B. Gyarmat 343 frt 86 kr.
144. Krivács Antal Szécsény 343 frt 68 kr.
145. *Kovács Ferenc Losonc 341 frt 22 kr.
146. Kulcsy Gábor Humok Terence 341 frt 06 kr.
147. *Luhly Mátys B. Gyarmat 328 frt 46 kr.
148. Rosenbach Sándor P. Szakal 327 frt 79 kr.
149. Veres Lajos Kutase 327 frt 76 kr.
150. Berczel Vilmos Berczel 327 frt 74 kr.
151. Tornay Vidor Marczal 326 frt 67 kr.
152. Beimel Samu Hercecsény 324 frt 13 kr.
153. Vincze Károly P. Szakal 321 frt 04 kr.
154. *Serly Antal ifj. Losonc 318 frt 48 kr.
155. Alk György Losonc 312 frt 72 kr.
156. Kohn Márk B. Gyarmat 309 frt 94 kr.
157. Felsenburg Tivadar B. Gyarmat 309 frt 46 kr.
158. Okolicsányi Miksa Lon. Kisfal 305 frt 42 kr.
159. *Pintér Sándor Szécsény 303 frt 16 kr.
160. *Sütlőgyi Mór B. Gyarmat 303 frt 12 kr.
161. Baintner Arnold B. Gyarmat 298 frt 19 kr.
162. *Bende Sándor N. Kört 295 frt 98 kr.
163. *Fridczky Lajos B. Gyarmat 294 frt 95 kr.
164. *Farkas Mihály Vadkert 294 frt 56 kr.
165. Serly Antal idj. Losonc 291 frt 38 kr.
166. Br. Buttlér Henrik Lóc 290 frt 73 kr.
167. Gutfend-Péter Megyer 283 frt 59 kr.
168. Nagy Mihály B. Gyarmat 285 frt 34 kr.
169. Kacskovics Ferenc Söj 285 frt 14 kr.
170. *Pap Gyula Füle 281 frt 72 kr.
171. *Kirchner Danó Losonc 280 frt 90 kr.
172. *Orosi József Losonc 279 frt 66 kr.
173. *Pataki János Sz. Kibánya 278 frt 78 kr.
174. *Glatai Pál Ludány 276 frt 10 kr.
175. *Farkas Ferenc B. Gyarmat 275 frt 96 kr.
176. Kohn Vilmos Nógrád 269 frt 74 kr.
177. *Uvira Rudolf Nógrád 269 frt 50 kr.
178. Gloos Samu Szakal 269 frt 28 kr.
179. *Stranyavszky Géza B. Gyarmat 266 frt 60 kr.
180. *Kelemen Gábor Budapest 260 frt 06 kr.
181. Rádi János Ragyolcs 257 frt 97 kr.
182. *Ormay Antal Rétág 256 frt 12 kr.

183. Orosz Miklós Surány 251 frt 31 kr.
184. *Zadubán Ádám Szécsény 251 frt 02 kr.
185. Hanzély Béla Fel Sáp 247 frt 97 kr.
186. Olsewsky Gusztáv Terecske 247 frt 35.
187. *Neymann Károly Patak 243 frt 32 kr.
188. *Zelenka Gyula Losonc 240 frt 08 kr.
189. Szerény János N. Gécz 237 frt 66 kr.
190. Majthényi Imre Szűgy 235 frt 59 kr.
191. Kozáki Daniel Pencz 233 frt 60 kr.
192. Toldi István Vadkert 229 frt 73 kr.
193. *Dr. Plichta Soma Losonc 228 frt 88 kr.
194. Bugat Lajos Megyer 227 frt 21 kr.
195. Baintner Ottó B. Gyarmat 223 frt 37 kr.
196. *Plichta Lajos Losonc 222 frt 70 kr.
197. *Terstyánszky István Szécsény 218 frt 80 kr.
198. Majthényi Ottó Csaszto 211 frt 62 kr.

Pótlások.

1. Gazdik Lajos B. Gyarmat 211 frt 60 kr.
2. Dubraviczky Ádám N. Gécz 209 frt 52 kr.
3. Szilágy Lajos Losonc 195 frt 08 kr.
4. Csomiczki Ede N. Sztraczin 193 frt 45 kr.
5. Watty Lajos P. Daróc 189 frt 85 kr.
6. Baan Béla Tarnóc 186 frt 47 kr.
7. Egy Gyula Szalma-Torca 184 frt 23 kr.
8. Baross Árpád Varsány 159 frt 93 kr.
9. Gonda Károly B. Gyarmat 150 frt 42 kr.
10. Kalmár Béla Lócs 147 frt 54 kr.

Tanügy

Nógrádmegyei közgazgatási bizottságának határozata, Zelenka János tanítótestületi elnök kérvénye folytán a tanítótestületi gyűlésekre utazó tanítók napi fuvarjainak kiszolgáltatása tárgyában a következő:

Tekintve azt, hogy a megyében az 1868 XXXVIII. t. cz. 147. §-a értelmében alakult tanítótestület közülségei és évi rendes közgyűlésére utazó községi nép és polgári iskolai tanítókat ugyan azon felekezeti népi iskolák tanították is, kik a mondott törvény szerint alakultak és az idő szerint folyamodó által képviselt tanítótestületnek rendes tagjai a nagyműveltség és közoktatás m. kir. Ministerium által a polgári községek számára 1876. szeptember 2-án kiadott utasítás 26-ik §-a a megye törvény hatóságának ez alapon már előbből hozott határozata szerint egy egy forint napidíj és természetbeni fuvar és illetve fuvarbér illeti, a folyamodó tanítótestület elnök erre vonatkozó kérelmének hely adatik, s az, az irányban szükséges további intézkedésekkel alispán ur bizatik meg. Ezen utazási költségek terhének viselésére nézve pedig ezzel kijelentetik, hogy a hol csak egy iskola van ezen költségek terhe az illető polgári község által a hol pedig egyenél több iskola van, az iskolafentartók által viselendő, s ennek könnyítése végett az egy községbeli tanítók egy kocsin négyen is utazhatnak.

Mi a hitfelekezeti tanítók által szervezett külön egyletek gyűléseire utazók napi és fuvar költséget illeti, erre nézve ezen közgazgatási bizottság mult 1884 évi 777. sz. határozatával kimondott azon elv, mely szerint a községektől napi és fuvardíjat csak a népoktatási törvény fentebb idézett szakasza alapján szervezett tanítótestület tagjai igényelhetnek, ezáltal is fenntartatik; erről a kir. tanfelügyelő és a folyamodó tanítótestületi elnök jelen határozat közlésével a községek pedig hirdetményileg rendeltetnek és tesitetteti.

Gazdaszat.

A megyei gazdasági egylet b. gyarmati körö e hó 7-én a megyeház kiármében Hanzély László ur elnöklété alatt közgyűlést tartott, melyen számára nézve kevesen jelentek meg ugyan, de a megjelentek értelmi sulya elég ahoz, hogy a fenforgó fontos tárgy kellőleg intéztesse el. Fő tárgyat a közgyűlésnek ugyanis a nm. földm. ministeriumnak azon leirata képezte, mely felbirta az összes hazai gazdasági egyleteket arra, hogy a készülőben levő új mezőrendőri törvény megalkotásához véleményeiket, nézeteiket, tapasztalásból merített észrevételeiket és javaslatokat nyilvánítsák. A gazdasági egylet ezen leiratot a most jelzett czéltól kiadta a köröknek, s így jutott ez a b. gyarmati gazdasági kör gyűlése elé. A leirat felőleli mindazon kérdéseket, melyek a gazdaszat köréhez tartoznak. Ilyenek a termelés, állattenyésztés, vadászat, halászat, kártevő rovarok pusztítása, szorbólvis irtása, szőlőtermelés, legeltetés, erdőgazdálkodás, állatgyógyászat stb. Ezek legtöbbjére vonatkozólag Nógrádmegyének máris vannak szabályrendeletei. Némely tárggyal a közgyűlés tüztesen foglalkozott, így az állatgyógyászat, mely jelenleg meggyénkben csak 2 állatorvos felügyeletére van bízva. A közgyűlés kifejezést adott annak, hogy az állatgyógyászat ellenőrzésére kevés a két állatorvos, s legalább is minden járásban kellene egy-egy állatorvos. Ötleteszerű volt Reményfy József urnak azon indítványa, hogy a földm. ministerium feliratilag megkeressék oda hatni, hogy az orvosnövendökek az állatgyógyászatot is tanulják az egyetemen; így a kör-orvosoknak több gyakorlati hasznát venné a vármegye.

A jelen voltak, névszerint: Hanzély László, Orosz Miklós, Kacsokovics Lajos, Reményfy József, Sréter Alfréd és Szerény Gábor urak d. n. 3 órakor a Krumpach féle ekéket tekintették meg.

A szántás verseny e hó 21-én fog megtartatni B. Gyarmaton.

Losonc, 1885. szept. 7.

A „Nógrádi Lapok“ f. évi 36. számában a losonci rendőrkapitány választására vonatkozó közlemény azon meggondolatlan és éretlen kifejezésére, hogy a tiszti urak a pályázó Wagner Sándornak barátai lévén, úgy intették az ügyet, hogy a pályázók visszavonták ajánlataikat, kijelentjük, hogy a b. b. l. egy azó sem igaz*) Wagner S. úgy is mint aljegyző, de úgy is mint helyettes kapitány, hivatásának mint rendes, pontos, értelmes tisztviselő minden tekintetben teljesen megfelelt, és így a választók egyetemes bizalmát teljesen kiérdemelte: ezen helyzetet a netalán pályázni akarók is ismerve, be sem adták pályázati kérvényüket. A törvény korlátai között szabályszerűen megejtett ezen választást pedig, felsőbb helyen okvetetlen tudomásul fogják venni. *Pokorny Gusztáv, polgármester.*

*) Az illető cikkben mi is megjegyeztük, hogy annak tartalmát és a választásra vonatkozó nézeteket nem osztjuk, de a tények igazságtalan voltáról nem lehetett kétkednünk, mivel a cikk oly egyén által küldetett be, ki Losoncon igen tekintélyes állást foglal el. Sajnáljuk, hogy a tekintélyekben sem lehet már megbízni! Ami Wagner Sándor ur megválasztását illeti, annak csak örülni lehet; mert mi is úgy ismerjük Wagner urat, mint aki a bizalomnak teljesen meg fog felelni. *Szerk.*

Hirek.

Hymen. Kovács Góza a b. gyarmati kir. adófelügyelőségéig ideigl. adóügyi minőségben alkalmazott m. kir. Allami adóvégrehajtó, e hó 8-án jegyezte el Tajthy Katicza kisasszonyt, öz. Tajthy Imréné kedves és szép leányát. — Ugyancsak Kapor János, m. kir. adófelügyelőségi iktató eljegyezte Valent Ilonka kisasszonyt, Valent János helybeli polgártársunk művelt lelkű kedves leányát.

Végtárgyalás. A b. gyarmati kir. törvényszék Liftner István gömörmezei pusztai mező lakos feljelentése folytán e hó 10-én tartotta meg a végtárgyalást Golka György b. gyarmati ügyvéd ellen. Az eset az, hogy Golka György ügyvéd egy 1000 frtos kötelezvény behajtásával volt megbízva, s orról nem számolt le. A tanács következtetés volt megalakitva: Először: Fridczky Lajos, bírák: Garam Jenő és Piróth Károly, jegyző: Szilassy Kálmán, közváltó: Dr. Melicher Ferencz, védő ügyvéd: Farkas Ferencz. A tárgyalás d. n. 1 óráig tartott. A vád és védbeszédek elmondása után, Golka György szikasztás büntetésében büntetésnek találattatott és egy évi főtörtőre, 3 évi hivatalvesztésre politikai jogainak felfüggesztésére az eljárás s rabtartási költségek megtérítésére ítéltetett.

A „boldogemlékü“ Matica vagyonát — mint tudva levő — örökölte a „Felvidéki tót közművelődési egylet“. Emez eljárás ellen panaszt emeltek a volt Matica egyes korifeusai, még pedig személyesen Ó Felsége előtt. Kérvényük a kabinet irodából minden megjegyzés nélkül leérkezett a m. kir. belügyminister úrhoz, ki azt ismét panaszlóknak azzal küldötte vissza, hogy — e tárgyban semmiféle újabb intézkedéseket eszközölni nem szándékozik, mert a királytól abban semmi féle rendeletet nem vett.

A b. gyarmati polg. iskola tanítói, névszerint: Kaposy István, Komjáthy Jenő és tanítónője: Benzenlechner Leontin elleni ügyben, a kör biz. által hozott fegyelmihatározat, melyszerint nevezettek ellen fegyelmi eljárás megindított, s állásaiktól felfüggesztettek, a nm. m. kir. közokt. ministerium által helybenhagyott. A vizsgálat már e hét folyamán befejezést nyert.

Elmebetegok szállítása. A belügyminister körrendeletileg tudatta a törvényhatóságokkal és kórházakkal, hogy a magyar és osztrák vasutak igazgatói ez év június 6-án Bregenzben tartott közös értekezleten elhatározták, hogy az elmebetegokat és kisérlőket úgy a magyar, mint az osztrák vasutak a III. osztályban féláru jeggyel szállítják. A kisérlők e kedvezményben akkor is részesülnek, ha elmebetegok elhozatala végett vagy azok nélkül visszautaznak.

Gyászhir. B. Gyarmaton Koczaurok Károly nyugalmazott cs. kir. százados szept. hó 9-én 60 éves korában meghalt. Temetése e hó 11-én fényesen ment végbe. Özvegye és 3 gyermeket hagyott hátra. Nyugodjék békében!

Pajor István írónk következő epigrammot írt Bauzorn Guidónak:

Magyarok és szászok.

Senki se fejté oly behatón meg mint te, az eszmét, Mely a magyart és szászt egy kötelékbe fűzi.

Századokon voltunk testvérek vészbe, viharba, Nincs derűben most ok bontni a régi kötést.

Eke próba. A b. gyarmati járás gazda köre által törve vett a f. hó 19-re kitűzött eke próba, a Schlick Krumpach féle többvasu ekékkel, közbejött akadályok miatt f. hó 21-re hét óráig később 10 órára halasztott el, mikor is a Schwarz S. bérlő ur „Czerina“ nevű b. gyarmati tanyáján fog megtartatni. Midőn ezen körülményről a gazdaközösség értesítették, egyuttal tudomásul hozatik: miszerint ez alkalommal, nemcsak a könnyű talajon már megkísérlett hármass ekével, hanem a különféle barázda szélességre állított, többvasu ekével is fognak próba szántások tétetni, még pedig köztük talajon. A földmívelés egyik főkélléke a jó eke, s a jó szántás lévén, miért is felhívatik a gazdaközösség, hogy ezen próba szántást minél számoszabban meg tekintvén, bemutatandó ekék használhatóságáról személyesen győződjenek meg.

A b. gyarmati tűzoltók özi gyakorlata e hó 8-án az esteli órákban ment végbe. A gyakorlaton 106 egyleti tag jelent meg. Ez alkalommal az egylet teljes felszereléssel vonult ki s mondanunk sem kell, hogy e kivonulás inoposans volt, s hogy a gyakorlat ifj Sulez Lajos alparancsnok vezetésével mellett a kasszinó épületén nagyszerűen sikerült, úgy annyira, hogy maga József főherczeg ő fensége is gyönyörűséget talált volna benne. A másfél óráig tartó gyakorlaton kimerült egyleti tagok Teller Ignác Jónévi sörházában jöttek össze, hol bor és sör mellett kedélyes mulatság keletkezett és folyt le. Megjegyzendő, hogy a gyakorlatra vártak: Draskóczy Ede urat is, a losonci tűzoltó egyletnek legközelebb megválasztott főparancsnokát és Papp János salgótarjáni városi jegyzőt, kik közelebb kívántak megismerkedni egyletünk szervezetével és kormányzatával, mely bizony díszre válik a megye székvárosának.

B. Gyarmat város közgyűlést tartott szept. hó 5-én, melyen az 1886. évi költségvetés állapított meg. A szükséglet a 14 ezer frtot meghaladja. Zajos eszmecsorére adott alkalmat a helybeli zárdafőnöknő azon kérvénye, melyben sürgettetik, hogy a b. gyarmati iparos legényegyletnek ne engedtesék meg az, hogy a zárdával társomzédságban álló Berczeller féle házát a legényegylet kibérelhesse. A zárdafőnöknő kérvénye kedvezően intéztetett el, mi miatt nagy az elkeseredés az iparos legényeg között, ki ennek ellenére ragaszkodik a jelzett lakáshoz.

A megyei községi és körjegyzők ez évi közgyűlése D. Jenőn szept. hó 8-án tartott meg.

Fontos és elvi jelentőségű közgazgatási bizottsági határozat. A közig. bizottság augusztusi ülésében a kassán és mozgony tulajdonosokra nézve következő, általunk röviden már egy ízben ismertetett határozatot hozta: „Minden kassán, vagy gőzmozgony tulajdonos, aki kassáját vagy mozgonyát az állami vagy megyei utakonszállítani akarja, a szállítást az állami utimesternél, illetőleg a járási utbiztosnál bejelenteni és azon költségeket viselni tartozik, melyek a kassán vagy gőzmozgony biztos szállítása végett a műtárgyknál teendő óvintézkedések megtételéből erednek. Továbbá egyszer mindenkorra kimondatik, hogy azon kassán vagy gőzmozgony tulajdonos, a ki kassáját vagy gőzmozgonyát előlege bejelentés nélkül az állami és megyei utakon szállítja és ezen szállítás alkalmával a műtárgyknál a szállítás biztosítása végett a költő óvintézkedéseket meg nem teszi, és ennél fogva azok károkat okoz vagy szerencsétlenül jár, az okozott károkat megtéríteni tartozik, és előforduló szerencsétlenségek esetén, semmiféle néven nevezendő kártalanítást az államtól vagy megyétől nem követelhet. Végül az államépítészeti hivatalnak meghagyatik hogy a gőzkassán és gőzmozgonyok az állami és megyei utakon történendő szállításra vonatkozólag mielőbb egy szabályrendeletet dolgozzon ki és ide terjessze be.“

Helybeli földészeink. Sajnosan kell tapasztalunk, hogy a földmives osztály túntetőleg tartózkodik a b. pesti országos nagyszerű kiállítás megtekintésétől. Matlekovics államtitkár úr legközelebb felhívást intézett a községi jegyzőkhöz, hogy főleg a földmives osztálynál hassanak oda, miszerint az a kiállítást tömegesen látogassa meg. Azt hisszük, ennek lesz valami eredménye, s ezuttal is felhívjuk, felkérjük és figyelmeztetjük a jegyző urakat, hogy Matlekovics úr hazafias felhívását méltányolják, s bírják rá a népet, hogy látogassa meg a kiállítást, hol oly sok hasznos tanulság és szép dolgot fognak látni. Egy két községi földmives lakói megis tették az utat, így a csébnak (Hontm) és ha jól értesülünk, a varódnak már megtekintették a kiállítást. Mit mondjunk azonban a b. gyarmati földészekről? Ezeknek, mint a megye székvárosában lakóknak, e tekintetben példát kellene mutatni a falusiaknak; mert kétséget nem szenved az, hogy ők értelmi tekintetben a falusi földészeket felhaladják. És mégis, a b. gyarmati földészeknek eddig eszük ágában sincs, hogy a hosszok oly közel lévő

